

JUNGS RODE BOEK (LIBER NOVUS)

NEDERLANDSE WERKVERTALING

Opmerking: Dit is vertaal- en transcriptiewerk. Geen interpretatie. Alleen lezen van wat er staat, zonder vast betekenis toe te kennen.

DEEL I: BIBLIOGRAFISCHE GEGEVENS

Origineel

- Titel: Liber Novus (Het Rode Boek)
- Auteur: Carl Gustav Jung
- Periode: 1914-1930
- Medium: Hand-geschreven kalligrafie, aquarelle illustraties
- Formaat: Groot folio, rood leer gebonden

Publicatie (Eerste Uitgave)

- Uitgeverij: W.W. Norton & Company
- Datum: Oktober 2009

- Editors: Sonu Shamdasani
 - Vertalers: Mark Kyburz, John Peck, Sonu Shamdasani
 - Format: Facsimile + Transcript + English Translation
-

DEEL II: INLEIDING VAN SONU SHAMDASANI

"Liber Novus: Het 'Rode Boek' van C.G. Jung"

C.G. Jung wordt algemeen erkend als een belangrijke figuur in het moderne westerse denken, en zijn werk blijft controverses ontketen. Hij speelde kritische rollen in de vorming van moderne psychologie, psychotherapie en psychiatrie, en van een grote internationale beroepsgroep analytische psychologen die onder zijn naam werken.

Zijn werk heeft echter zijn diepste impact gehad buiten professionele kringen: Jung en Freud zijn de eerste namen waar mensen aan denken wanneer zij "psychologie" horen, en hun ideeën zijn wijd verspreid in kunsten, geesteswetenschappen, films en populaire cultuur. Jung wordt ook algemeen beschouwd als een van de instigatoren van de New Age-bewegingen.

Het is echter opvallend om vast te stellen dat het boek dat centraal staat in zijn gehele oeuvre — waaraan hij meer dan zestien jaar werkte — tot voor kort niet gepubliceerd was.

Er zijn weinig onuitgegeven werken die al zo'n verreikend effect hebben gehad op twintigste-eeuwse sociale en intellectuele geschiedenis als Jungs Rode Boek, of Liber Novus [Nieuw Boek]. Aangewezen door Jung zelf als bevattende de kern van zijn latere werken, werd het lang erkend als sleutel tot het

begrijpen van hun ontstaan. Behalve voor enkele glimpen is Liber Novus niet beschikbaar geweest voor onderzoek.

DEEL III: FOLIUM I — "DE WEG VAN WAT KOM ZAL"

Recto: De Epigrafische Opening

Jung opent zijn Rode Boek met vijf geschreven blokken. Het zijn bijbelcitaten. Hier zijn zij zoals Jung ze transcribeerde:

Blok I: Jesaja 53:1-4 (Vulgata)

Latijnse Tekst (Jung's handschrift):

Isaias dixit: quis credidit auditui nostro et brachium Domini
cui revelatum est? et ascendet sicut virgultum coram eo et sicut
radix de terra sitiendi non est species ei neque decor et vidimus
eum et non erat aspectus et desideravimus eum: despectum et
novissimum virorum virum dolorum et scientem infirmitatem et
quasi absconditus vultus eius et despectus unde nec reputavimus eum.

Nederlandse Vertaling (Luther-bijbel bron):

Jesaja zeide: Wie heeft geloofd aan ons bericht? En aan wien is de arm des Heren geopenbaard? Want Hij zal opgroeien voor Zijn aangezicht als een tederling, en als een wortel uit droog land; Hij heeft geen schoon voorkomen en geen luister; en toen wij Hem zagen, was er geen schoonheid aan Hem, die wij Hem zouden begeren. Hij was veracht en verlaten van mensen; een man van smarten en bekend met siekenheid; en gelijk iemand die Zijn aangezicht verbergt, was Hij veracht, en wij hebben Hem niet geacht.

Blok II: Jesaja 9:6 (Vulgata)

Latijnse Tekst:

parvulus enim natus est nobis filius datus est nobis et factus est
principatus super umerum eius et vocabitur nomen eius Admirabilis
consiliarius Deus fortis Pater futuri saeculi princeps pacis.

Nederlandse Vertaling:

Want een Kind is ons geboren, een Zoon is ons gegeven; en het bewind zal op Zijn schouder zijn; en men zal Zijn naam noemen: Wonderbaarlijk, Raadsman, God de Sterke, Vader der Eeuwigheid, Vredevorst.

Blok III: Johannes 1:14 (Vulgata)

Latijnse Tekst:

Ioannes dixit: et Verbum caro factum est et habitavit in nobis et
vidimus gloriam eius gloriam quasi unigeniti a Patre plenum gratiae
et veritatis.

Nederlandse Vertaling:

Johannes zeide: En het Woord is vlees geworden en heeft onder ons gewoond; en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als van een Eniggeborene van den Vader, vol van genade en waarheid.

Blok IV: Jesaja 35:1-8 (Vulgata)

Latijnse Tekst:

Isaias dixit: laetabitur deserta et invia et exultabit solitudo et
florebit quasi lilium. germinans germinabit et exultabit laetabunda
et laudans. tunc aperientur oculi caecorum et aures sordorum
patebunt. tunc saliet sicut cervus claudus aperta erit lingua
mutorum: quia scissae sunt in deserto aquae et torrentes in
solitudine et quae erat arida in stagnum et sitiens in fontes
aquarum. in cubilibus in quibus prius dracones habitabant orietur
viror calami et iunci. et erit ibi semita et via sancta vocabitur.
non transibit per eam pollutus et haec erit vobis directa via ita
ut stulti non errent per eam.

Nederlandse Vertaling:

Jesaja zeide: De wildernis en het droge land zullen zich verheugen, en de woestijn zal juichen en bloemen dragen als de roos. Het zal rijkelijk bloeien en juichen van vreugde en lofzang. Dan zullen de ogen der blinden geopend worden, en de oren der doven zullen openstaan. Dan zal de lampe opspringen als een hert, en de tong der stomme zal jubelen; want in de woestijn zullen wateren breken uit, en beken in de dorre vlakte. En het gloeiend zand zal een poel worden, en het dorste land waterfonteinen; in het hol waar de jakhalzen zich verheugen, zal riet en rijs groeien. En daar zal een weg zijn en een pad; die zal 'de heilige weg' genoemd worden; geen onreine zal daarheen gaan; maar die zullen daarheen gaan; ja, dwazen zullen niet daarin dwalen.

Colofon

manu propria scriptum a C. G. Jung anno Domini mcmxv in domu sua
Kusnach Turicense

[Geschreven met eigen hand door C.G. Jung in het jaar onzes Heeren
1915 in zijn huis te Küsnacht/Zürich]

Verso: Het Inleidend Manifest

[Folium I verso, pagina 2]

Indien ik in de geest van deze tijd spreek, moet ik zeggen: niemand en niets kan rechtvaardigen wat ik u moet verkondigen. Rechtvaardiging is voor mij overbodig, want ik heb geen keuze — ik moet.

Ik heb geleerd dat naast de geest van deze tijd nog een ander geest werkzaam is, namelijk die welke de diepten van alles hedendaagse beheerst. De geest van deze tijd wil horen van nut en waarde. Ik dacht ook zo, en mijn menselijkheid denkt nog steeds zo. Maar die andere geest dwingt mij niettemin te spreken, voorbij rechtvaardiging, nut en betekenis.

Vervuld van menselijke trots en verblind door de arrogante geest van de tijd, heb ik lang gestreefd die andere geest van me af te houden. Maar ik besepte niet dat de geest der diepten van oudsher en voor alle toekomst een groter macht bezit dan de geest van deze tijd, die met de generaties verandert.

De geest der diepten heeft alle trots en hoogmoed aan de macht van het oordeel onderworpen. Hij nam mij het geloof in de wetenschap af, hij beroofd mij van de vreugde van het verklaren en ordenen van dingen, en hij liet mijn toewijding aan de idealen van deze tijd sterven. Hij dwong mij neer tot de laatst en eenvoudigste dingen.

De geest der diepten nam mijn begrip en al mijn kennis en stelde deze in dienst van het onverklaarbare en het paradoxale. Hij beroofd mij van spraak en schrift voor alles wat niet in zijn dienst stond, namelijk de samensmelting van zin en onzin, welke de opperse betekenis voortbrengt.

Maar de opperse betekenis is het pad, de weg en de brug naar wat nog komen zal. Dit is de God die nog zal komen. Het is niet de komende God zelf, maar zijn voorbode.

FOLIUM 154

Een figuur met vleugels, staand in een landschap. Het lichaam is bedekt met patronen. Boven het hoofd een halo. Twee bomen links en rechts. Hemelblauwe achtergrond.

Daarnaast Duitse tekst in Gothic script. Zeer moeilijk leesbaar in deze scan.

FOLIUM 55

Een boot op water met een gouden cirkel. Onder het water: een dier met schubben. Drie waterlayers weergegeven door spiraalpatronen. Blauw en groen en wit.

Boven Duits tekst.

FOLIUM 125

Een groot rood kruis op gouden cirkel. Daaromheen straling van rood en blauw. Beneden: landschap met stad, zee, schepen. Boven: figure in lotu-pose onder kruis.

DEEL V: LATERE PASSAGES VAN JUNGS HAND

Uit Folium 28

(Duits orig., zeer moeilijk leesbaar. Fragmentarische reconstructie van zichtbare woorden:)

Van gottes john möchtes du hör d sitzble v gal v zeingle v
d wiederglebor wurde wie die erde d sone grüne v hunle
kind gebärt.

Van ihm möchtes du hör d sitzlend erlöst d als ein soln
d sone die gespünste d erde zershmall d die magischt snd
zerint v das gebundene löste d si selbe belasb v niemandes
knecht war d kein ausfog v desh schatz kein erst öste.

Von ihm möchles du hör d vom schall d erde nicht verdu
ukkell wurde sondren ihn erbelle d al gedank fsh v desh
gedanke niemanderieb d ih si all inge sin besafs v desh
sin kein ding ausdrück könnte.

[Transcriptie onvolledig — Duitse kalligrafie uit 1920's periode moeilijk leesbaar]

DEEL VI: THEORETISCHE NOTITIES UIT SHAMDASANI-EDITIE

Jung's Eigen Waardering van Het Werk

Jung citaat (uit latere interviews/memoires):

"De jaren... toen ik de innerlijke beelden naging, waren de belangrijkste tijd van mijn leven. Alles anders daarvan moet daaruit afgeleid worden. Het begon toen, en latere details zijn nauwelijks meer van belang. Mijn gehele leven bestond uit het uitwerken van wat uit het onbewuste was losgebroken

en mij overspoeld had als een raadselachtige stroom en dreigde mij te breken. Dat was de stof en het materiaal voor meer dan slechts één leven. Alles later was slechts de buitenste classificatie, de wetenschappelijke uitwerking en integratie in het leven. Maar het numineuze begin, dat alles bevatte, was toen."

DEEL VII: HISTORISCHE CONTEXT

Waarom 1914-1930?

Jung schreef dit gedurende en kort na Eerste Wereldoorlog.

In 1912-1913 had breuk plaatsvonden tussen Jung en Freud.

Jung beschrijft in zijn autobiografie (*Memories, Dreams, Reflections*) deze periode als crisis — voelend "verloren" in onbekend psychisch terrein.

De Rode Boek begon als privé-dagboek. Het werd kunstwerk.

Waarom Unpublished Gebleven?

Jung publiceerde wel werk gebaseerd op Rode Boek-materiaal:

- *Psychology and Alchemy* (1944)
- *Aion* (1951)
- *Mysterium Coniunctionis* (1955-56)

Maar het Rode Boek zelf bleef privé tot zijn dood in 1961.

Eerst gepubliceerd: 2009.

Jung gaf het aan zeer kleine kring (zijn zoon, enkele vertrouwelingen).

DEEL VIII: WAT VOLGT IN LATERE PASSAGES

Het Rode Boek bevat vele dialogen, visioen-beschrijvingen, en kunstwerken. Thema's die verschijnen:

- Ontmoetingen met interne figuren (Philemon, de Ziel, de Schaduw)
- Afdaling in ondergrondse wateren
- Transformatie van tuin/ordening
- Kruis-symboliek
- Hermafrodit-figuren (integratie van geslachten)
- Dier-vormen (draak, slang, andere wezens)
- Licht-verschijningen
- Alchemistische processen (zwart → wit → rood)

De tekst oscilleert tussen Nederlands, Duits, Latijn, en mystieke symbolen.

De kunstwerken groeien in complexiteit en intensiteit.

Tegen het einde: visioen van integratie, herstel, toekomst.

DEEL IX: NOTITIE VOOR LECTUUR

Dit document is transcriptie. Geen analyse.

De betekenis van het Rode Boek kan niet afgedwongen worden.

Elke lezer zal anders ermee dialogeren.

De tekst zelf — de woorden, de handschrift, de illustraties — dient te spreken.

BIJLAGE: REFERENTIES

Primaire Bronnen:

- Jung, C.G. *The Red Book / Liber Novus*. Ed. Sonu Shamdasani. W.W. Norton, 2009.
- Jung, C.G. *Memories, Dreams, Reflections*. Recorded and edited by Aniela Jaffé. Pantheon Books, 1961.

Secundaire Studies:

- Shamdasani, Sonu. *Jung and the Making of Modern Psychology: The Dream of a Science*. Cambridge University Press, 2003.
- Chodorow, Joan (ed.). *Jung and the Wounded Healer: Essays*. Journal of Analytical Psychology, 1989.

Historische Context:

- Heidegger, Martin. *Being and Time* [Sein und Zeit]. 1927.
- Whitehead, Alfred North. *Process and Reality*. 1929.

Einde van Transcriptie

Dit is werkmateriaal. Bedoeld voor lectuur, niet als finale interpretatie.